

Op te bergen  
in de band van  
9 februari 2005

*de leden van de commissie wordt  
verzocht hun eventuele opmerkingen  
binnen acht dagen na ontvangst aan  
de commissiegriffier mede te delen.*

## *Verslag*

---

### **van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie**

---

gehouden op 19 januari 2005

---

## INHOUD

Opening	4
Mededelingen	4
Vaststelling van de agenda	4
Verslag vergadering van 24 november 2004	5
Ingekomen stukken	5
Rondvraag	6
IPO-aangelegenheden	7
Nota reserves en voorzieningen 2005 (herziene versie); Statenstuk 2005-175	
Statenstuk 2005-176: Bijdrage wederopbouw na tsunami in Azië	7
Brief van de voorzitter van de Stuurgroep Noordelijke Rekenkamer van 22 december 2004, kenmerk 2004012693, inzake Eindrapportage Stuurgroep Noordelijke Rekenkamer	10
Brief van het Presidium van 22 december 2004, kenmerk 2004012695 inzake de oprichting begeleidingscommissie accountant	12
Brief van het Presidium van 22 december 2004, kenmerk 2004012696, inzake terugkoppeling overleg Presidium-GS	15
Brief van gedeputeerde staten 16 december 2004 over het Onderzoeksplan 2005	19
Sluiting	23
Toezeggingen	24

## STATENCOMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ECONOMIE

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 19 januari 2005 in het provinciehuis te Assen.

**Aanwezig:**

H. Zomer (voorzitter)  
H. Baas (ChristenUnie)  
A.H.J.Dohle (VVD)  
A. Haar (D66)  
F.A.J. Harleman (GroenLinks)  
H. Holman (CDA)  
A. Huizing (PvdA)  
M.H. Jakobs (PvdA)  
J. Langenkamp (GroenLinks)  
H.P.K.M. Looman (PvdA)  
mevrouw A.H. Mulder (CDA)  
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)  
G. Roeles (VVD)  
E.A. Rougoor (PvdA)  
J.P. Sluiter (D66)  
E.R. Veenstra (PvdA)  
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA)  
A. Wendt (ChristenUnie)  
G. Wieringa (Drents Belang)

**Verder aanwezig:**

Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)  
J.H. Schaap (PvdA, gedeputeerde)  
mevrouw I.M. Rozema (statengriffier)  
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

**Met kennisgeving afwezig:**

L. Bomhof (VVD)  
J.G. van Pijkeren (Fractie de Jong)  
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)

## **1. Opening**

De VOORZITTER opent om 14.04 uur de vergadering.

## **2. Mededelingen**

De VOORZITTER deelt mee dat de heren Bomhof en Van Pijkeren bericht van verhindering tot het bijwonen van de vergadering hebben gestuurd en dat de heer Swierstra heeft laten weten deze middag niet beschikbaar te zijn.

## **3. Vaststelling van de agenda**

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Langenkamp zich als spreker bij de rondvraag heeft gemeld.

De heer HARLEMAN verzoekt om agendering van het onder A.1 genoemde ingekomen stuk.

De VOORZITTER stelt voor dit punt als punt 12a op de agenda op te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De heer LOOMAN wijst op de afspraak dat van de Nota reserves en voorzieningen het beleid vandaag aan de orde zou komen en de gevolgen daarvan in de volgende vergadering. Omdat onder het hoofdje beleid alleen de al eerder vastgestelde criteria vallen, stelt hij voor agendapunt 8 te laten vervallen en het Presidium te verzoeken de nota ook niet te agenderen voor de statenvergadering van 9 februari.

De heer HARLEMAN erkent dat het stuk eigenlijk nog niet rijp is voor bespreking. Maar om verbeterpunten aan te kunnen geven, wil hij het graag op de agenda houden.

Mevrouw MULDER steunt het voorstel van de heer Looman.

De heer SLUITER zegt dat dit ook voor zijn fractie geldt, met name omdat uit de brief van de PvdA blijkt dat een aantal vragen nog best beantwoord kan worden. Als dat is gebeurd, is een bespreking veel zinvoller.

De heer ROELES steunt het voorstel van de heer Looman.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt wanneer de inhoudelijke vragen dan wel aan de orde kunnen komen.

De heer DIJKS wijst erop dat het college in zijn brief van 13 januari heeft aangekondigd graag een opiniërende discussie met de staten te voeren om de kaders vast te stellen van de nieuwe nota. Die nota zal bij de voorjaarsnota verschijnen. De nu voorliggende nota leent zich niet voor bespreking in de staten, maar een bespreking in de commissie lijkt spreker wel zinvol.

Mevrouw MULDER stelt voor dat de fracties hun vragen schriftelijk aanleveren. Uit die vragen blijkt wel wat volgens de fracties allemaal in de nota moet staan en daarover hoeft dan niet meer gediscussieerd te worden.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie het met het voorstel van de heer Looman en de aanvulling van mevrouw Mulder daarop eens is.

Mevrouw ROZEMA vraagt wanneer de commissie het stuk dan weer op de agenda wil hebben, bij de voorjaarsnota of eerder?

De heer LOOMAN meent dat omdat de vragen bekend zijn, het college met een aangepast stuk kan komen. Dat nieuwe stuk gaat de normale procedure in en zal de staten gelijk met de voorjaarsnota bereiken.

De heer HARLEMAN wijst erop dat het college volgens de verordening tot 1 maart 2005 de tijd heeft om met die nota te komen. Hij wil het college niet meer tijd geven.

De VOORZITTER constateert dat de meerderheid van de commissie voor het voorstel van de heer Looman is. Punt 8 wordt van de agenda afgevoerd.

Mevrouw MULDER vraagt of het stuk wellicht eerder kan verschijnen wanneer de fracties nog deze week alle vragen aanleveren.

De heer DIJKS zegt dat dat niet mogelijk is. Het college wil ook een risicoanalyse uitvoeren. Het kan misschien een week of twee eerder dan de voorjaarsnota, maar die termijn biedt ook geen soelaas.

De heer HARLEMAN wijst op de tekst van de verordening, die luidt dat de nota de eerste helft van de collegeperiode moet worden aangeboden, hetgeen niet wil zeggen dat de nota ook in die periode besproken moet worden. Het college heeft daarom de tijd tot 1 maart en niet tot het verschijnen van de voorjaarsnota. Voor 1 maart moet er een stuk liggen, zo luidt de verordening.

De heer DIJKS merkt op dat het college ook een nota heeft aangeboden.

De heer LOOMAN beaamt dit. Het punt is alleen dat de staten die nota niet voldoende vinden en aanvullende gegevens wensen. Er wordt dus niet in strijd met de verordening gehandeld.

De heer HARLEMAN bestrijdt die mening. Het waarom hiervan had hij bij de bespreking van het agendapunt uit willen leggen. Hij is van mening dat het college zich aan de verordening moet houden.

De VOORZITTER stelt vast dat de nota tegelijk met de voorjaarsnota bij de staten terugkomt.

#### **4. Verslag vergadering 24 november 2005**

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

#### **5. Ingekomen stukken**

De heer HUIZING vraagt om agendering voor de volgende vergadering van de ingekomen stukken A.2 en A.3. De schriftelijke onderbouwing van dit verzoek volgt.

Daartoe wordt besloten.

De heer LANGENKAMP vraagt of hij uit het feit dat bij stuk A.2 wel staat "en hoe verder" en bij stuk A.8 niet op mag maken dat dit de laatste keer is dat er over dit onderwerp twee stukken verschijnen.

De heer SCHAAP lijkt het voor de hand te liggen dat deze vraag in de volgende vergadering wordt besproken, wanneer het stuk onder A.2 op de agenda staat.

De heer LANGENKAMP stemt hiermee in.

De heer WIERINGA lijkt het dan verstandig ook ingekomen stuk A.8 voor die vergadering te agenderen.

De heer DOHLE leest in de brief onder A. 6 dat de provincie geen rol heeft bij het totstandkomen van de fusie tussen VVV Drenthe plus en de Stichting Promotie Drenthe Plus. Het is wel zaak dat die fusie snel rond komt, want de provincie steekt er veel geld in. Heeft het college mogelijkheden om het fusieproces te versnellen en is er al zicht op een afronding?

De VOORZITTER wijst erop dat ingekomen stukken niet inhoudelijk aan de orde zijn.

De heer SCHAAP erkent dat er een probleem ontstaat wanneer het fusieproces niet snel wordt afgerond. De provincie zal proberen druk op de ketel te houden. In zijn gesprek met beide VVV's komt dit punt ongetwijfeld aan de orde. Als er geen fusie komt, kan het traject niet verder doorgezet worden.

De VOORZITTER vraagt of de heer Wieringa die om agendering van ingekomen stuk A.8 verzoekt, ook voor een motivering zorgt.

De heer WIERINGA zegt er in reactie op de inbreng van de heer Langenkamp alleen op te hebben gewezen dat het zinvol is dan ook ingekomen stuk A.8 te agenderen.

## **6. Rondvraag**

De heer LANGENKAMP merkt op dat de staten verleden jaar een bedrag van € 480.000,-- beschikbaar hebben gesteld voor 160 ID-banen. Het project was een succes, want de start was op 1 januari en de pot was binnen de kortste keren leeg. Er staan nog 70 mensen op de wachtlijst. Daarom stelt GroenLinks voor voor deze mensen een bedrag van 70 maal € 3.000,-- dus € 210.000,-- beschikbaar te stellen, bovenop het bedrag van € 480.000,--. Wil het college die mogelijkheid bekijken?

De heer SCHAAP zegt dat het college een dergelijk voorstel niet in voorbereiding heeft. Op dit moment zijn de gemeenten heel actief in het bevorderen van de doorstroming van de mensen die nu een ID-baan hebben, waarbij de vrijkomende plek niet wordt geschrapt. Verder zijn de gemeenten niet erg actief in het laten verdwijnen van de ID-banen bij het onderwijs. Door het project dat verleden jaar van start is gegaan, is aan de ene kant een aantal banen instandgehouden, terwijl aan de andere kant de gemeenten bezig zijn op een andere manier dan via de klassieke ID-banen, bijvoorbeeld via het werken met behoud van uitkering, werkgelegenheid te scheppen. Het college wil de effecten daarvan eerst goed in beeld hebben alvorens het de staten zal voorstellen de regeling te verbreden.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat de gemeente Assen 27 aanvragen heeft ingediend met betrekking tot het onderwijs, waarvan slechts 9 zijn gehonoreerd met als enige argument dat de pot leeg was. Het was dus niet omdat de gemeente al bezig was iets anders te regelen dat die aanvragen niet gehonoreerd zijn. Waarom zou de provincie de regeling dan niet uitbreiden?

De heer SCHAAP merkt op dat de provincie eerst heeft gekozen voor andere sectoren dan het onderwijs; daarom zijn in die sector niet alle aanvragen gehonoreerd.

De echte vraag, die eerst beantwoord moet worden voor de provincie besluit verder te gaan met het premiëren van conciërges in het onderwijs, is of wanneer de regeling niet wordt uitgebreid de gemeente deze banen in de sector onderwijs ook werkelijk gaat schrappen.

De heer LANGENKAMP gaat ervan uit dat het college deze banen nog steeds wel heel belangrijk vindt. De kans is groot dat als te lang wordt gewacht met het uitbreiden van de regeling, deze banen al verdwenen zijn omdat er gewoon geen geld meer voor is.

De heer SCHAAP is bereid in het eerstvolgende overleg met de VDG na te gaan hoe het met de ID-banen gaat. Hij weet dat sommige gemeenten heel ver gaan om die banen maar in stand te houden. Misschien is het doel ook al wel bereikt als de gemeenten het grote belang van het in stand houden van de banen inzien.

De heer LANGENKAMP vraagt op welke termijn de staten daar van iets van horen.

De heer SCHAAP zegt de staten over de uitkomst van het overleg te zullen informeren. Hij wil geen termijn noemen, maar de staten kunnen ervan verzekerd zijn dat het college in actie komt wanneer het constateert dat het misgaat en de provincie iets kan doen.

## **7. IPO-aangelegenheden**

De heer VEENSTRA wil verslag doen van het verloop van de IPO-jaarvergadering. Het IPO-jaarplan is goedgekeurd, waarbij de sector recreatie en toerisme nog extra aandacht heeft gekregen.

Er is vrij lang over de vermindering van het aantal statenleden gesproken. Over een paar weken wordt het wetsvoorstel door de Eerste Kamer behandeld en als het voorstel wordt aangenomen, vermindert het aantal statenleden in Drenthe van 51 tot 41.

Door het IPO is een commissie in het leven geroepen, bestaande uit vertegenwoordigers van verschillende provincies, die op basis van de werkdruk heeft beoordeeld wat een juiste vergoeding voor statenleden is. Er is een voorstel gemaakt om met ingang van de volgende statenperiode de vergoeding voor het statenwerk met 53% te verhogen. Het is vooral in het huidige maatschappelijk-economische klimaat een forse verhoging, maar het voorstel komt van een commissie die breed is samengesteld. Het gaat er nu om of de staten die verhoging reëel vinden.

De heer HOLMAN heeft begrepen dat de discussie in de Eerste Kamer nog best spannend kan worden en dat de uitslag nog niet vaststaat. Hij wil de uitslag van die behandeling afwachten alvorens het andere voorstel in bespreking te nemen.

De VOORZITTER gaat ervan uit dat de fracties het voorstel zullen bespreken en de uitkomst daarvan aan de heer Veenstra zullen laten weten.

## **9. Statenstuk 2005-176: Bijdrage herstel nutsvoorzieningen na tsunami in Azië**

De heer DOHLE zegt met het voorstel akkoord te gaan. Er moest in dit geval slagvaardig gehandeld worden en dat is gebeurd. Is dit bedrag inclusief de eerdere toezeggingen?

Het bedrag wordt vooral besteed aan de uitvoering van plaatselijke initiatieven met zo mogelijk een Drentse binding. Zijn daarvoor criteria geformuleerd? Moeten initiatieven ergens gemeld worden?

De discussie over de inzet van bijvoorbeeld de WMD moet vooral gaan over de hulp in de fase van wederopbouw en die discussie moet losstaan van de door het CDA ingezette discussie over het buitenlandbeleid van aan de provincie gelieerde organisaties.

De provincie heeft haar bijdrage niet gestort op giro 555, omdat zij het proces nauwgezet wil volgen om de Drenten precies te kunnen informeren over wat er met hun geld is gebeurd. Hoe denkt het college dit allemaal te doen?

De WMD is de Drentse organisatie die het meest grootschalig in het rampgebied vertegenwoordigd is. Het heeft spreker verheugd te hebben kunnen constateren dat het initiatief van de WMD door alle andere drinkwaterbedrijven in Nederland is opgepakt. Het totale beschikbare bedrag is nu € 1,2 miljoen, maar in de verdere fase van de opbouw zijn natuurlijk veel grotere bedragen nodig.

De heer VEENSTRA zegt dat ook zijn fractie het een goed voorstel vindt, dat bovendien geheel in lijn is met wat de overige provincies en de gemeenten hebben gedaan. De PvdA stemt er ook mee in dat de partners die al in het gebied werkzaam zijn, bij de uitvoering worden betrokken. Er is op dit moment een grote behoefte aan schoon drinkwater, dus ook over de inzet van de WMD is er geen discussie. Het is wel belangrijk dat de staten op termijn horen waarvoor het geld is gebruikt en welke resultaten daarmee zijn geboekt.

De heer WIERINGA zegt dat de fractie van Drents Belang erg begaan is met de slachtoffers van de zeebeving in Zuidoost-Azië. De fractie vindt echter de onderbouwing van het statenstuk onvoldoende. Het argument dat nu onder punt 1.1 is verwoord, houdt in dat wanneer het college in de toekomst publiekelijk een wens uit, de staten alleen nog maar ja kunnen knikken. Drents Belang wil alleen op basis van feiten besluiten nemen.

Welke kaders zijn aan het beschikbaar stellen van het bedrag van € 483.031, gesteld?

De heer LANGENKAMP deelt mee dat ook zijn fractie met deze bijdrage instemt. Het college heeft slagvaardig gehandeld en daarom is het niet erg dat er geen uitgebreid stuk voorligt. Spreker hoopt dat het stuk statenbreed wordt gesteund. De betrokkenheid van de burgers is een heel goed. De aanmelding van projecten en de terugkoppeling zijn natuurlijk belangrijk. GroenLinks is ook blij met de dekking uit de reserve Algemene doeleinden in plaats van uit de reserve Flexibel beleid.

De heer BAAS zegt dat ook zijn fractie het van harte met het voorstel eens is. Het is goed dat het geld bestemd is voor concrete projecten en niet in de grote pot van giro 555 verdwijnt. Het lijkt spreker wel zaak dat de Drentse bevolking hiervan op de hoogte wordt gebracht, want velen zullen dat nog niet begrepen hebben.

De heer SLUITER zegt dat het vanzelf spreekt dat ook zijn fractie met het voorstel akkoord gaat en de kritiek van Drents Belang op geen enkele wijze deelt.

Om draagvlak te houden is het belangrijk terug te koppelen wat er met het geld gebeurt.

Dit voorstel moet op geen enkele wijze de door het CDA aangezwengelde discussie over maatschappelijke activiteiten van nutsbedrijven belasten. In dit geval is het gewoon heel praktisch om van de infrastructuur van de WMD gebruik te maken.

Op dit moment staat de teller op 170.000 slachtoffers. Dat is een geweldig hoog aantal en het is goed dat de wereld meteen in actie is gekomen. Maar alleen al op het Afrikaanse continent vallen er elke maand zo'n 170.000 malariaslachtoffers. In termen van slachtoffers is er in Afrika per jaar sprake van 12 tsunamis. Daarmee is de hulpactie toch wel weer gerelativeerd.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN deelt mee dat de OPD met het voorstel akkoord gaat. Voor de terugkoppeling is het goed dat het geld alleen ter beschikking komt van partners die ter plekke actief zijn en bij voorkeur een duidelijke binding hebben met Drenthe. Gaat het daarbij alleen om nutsinstellingen of komen ook particuliere organisaties in aanmerking?



De heer HOLMAN zegt dat het haast vanzelf spreekt dat ook zijn fractie met het voorstel akkoord is. Hij onderschrijft ook de relativerende opmerking van de heer Sluiter. Het is nu vaak de emotie van het moment die de keuze bepaalt waar hulp wordt geboden.

Ook de keuze voor het inzetten op concrete projecten die van belang zijn voor de wederopbouw wordt door het CDA onderschreven.

De heer SCHAAP dankt de commissie voor haar instemming met het voorstel, al had het college niet anders verwacht.

Dat het voorstel niet tot in alle extensies is uitgewerkt, heeft te maken met de korte voorbereidingstijd. De verdere uitwerking is inmiddels gestart en daarbij komen alle door de commissie gestelde vragen aan de orde.

De keuze om de bijdrage te binden aan initiatieven die in Drenthe plaatsvinden is ingegeven door de mogelijkheid om dan goed duidelijk te maken wat er met het geld van de Drenten is gebeurd. Het begrip "Drentse partner" is in eerste instantie gelieerd aan het publieke domein en dan worden de eerste projecten al gauw in de sfeer van water- en energievoorziening gezocht. De WMD is samen met andere waterbedrijven aan het werk gegaan en Drenthe wil hierbij aanhaken. De vorm waarin dit gebeuren zal, moet nog uitgewerkt worden.

Ook wordt onderzocht of bij activiteiten van Essent kan worden aangehaakt.

Het lijkt spreker goed bekend te maken dat ook initiatieven uit de onderwijswereld voor de provincie bespreekbaar zijn. Dat is een kwestie van communicatie, want er moet ook teruggekoppeld worden.

Een van de voordelen bij het aanhaken aan het waterproject van de WMD is dat het daarvoor beschikbaar gestelde bedrag door een van de ministeries verdubbeld wordt.

Op het moment dat het college zicht heeft op hoe de projecten worden aangepakt, zullen de staten op de hoogte worden gesteld.

Spreker is het volstrekt oneens met de opmerking van de heer Wieringa. Het college meende toen het zijn voorstel tijdens de grote actie bekend maakte te weten hoe de staten zouden reageren en heeft daarom besloten boter bij de vis te doen. De staten moeten er vertrouwen in hebben dat de voorstellen goed worden uitgewerkt, juist omdat daarbij wordt samengewerkt met partijen die veel ervaring hebben met het werken in het desbetreffende gebied.

## TWEEDE TERMIJN

De heer BAAS zegt zich af te vragen of de Drentse bevolking wel goed weet dat het geld niet naar 555 gaat maar specifiek voor Drentse projecten is bedoeld.

De heer SCHAAP erkent dat de indruk heeft kunnen ontstaan dat het geld voor 555 bestemd was. Het lijkt hem verstandig dat als de projecten goed in beeld zijn, te communiceren wat er gaat gebeuren en op welke momenten gerapporteerd wordt hoe het allemaal is afgelopen.

De heer BAAS vraagt of de door 555 gepubliceerde stand van de toegezegde bijdragen inclusief het Drentse geld is, dat daar dus niet heen gaat.

De heer SCHAAP zegt dit niet te willen verklappen.

De VOORZITTER constateert dat de commissie een positief advies uitbrengt.

**10. Brief van de voorzitter van de stuurgroep Noordelijke Rekenkamer van 22 december 2004, kenmerk 2004012693, inzake Eindrapportage Stuurgroep Noordelijke Rekenkamer**

Brief van het Presidium van 22 december 2004, kenmerk 2004012693 inzake de samenstelling Programmaraad

Mevrouw MULDER zegt in plaats van de heer Bomhof te spreken.

De eerste discussie over het oprichten van een rekenkamer is al in 2001 gevoerd, waarbij Drenthe meteen koos voor een rekenkamer in noordelijk verband. De commissie-Van Bergen heeft toen bevestigd dat de rijksbijdrage in totaal ongeveer € 2,3 miljoen zou moeten zijn.

Het IPO heeft in 2003 een notitie gemaakt waarin ook de mogelijkheid van een rekenkamerfunctie werd besproken. Op dat moment was de bijdrage voor een noordelijke rekenkamer becijferd op € 600.000,--, een bedrag dat IPO te laag vond.

Op 26 augustus en 17 september 2003 hebben de staten de notitie Noordelijk Rekenkamer besproken, waarbij de staten zich uitspraken voor een onafhankelijke rekenkamer in noordelijk verband. Uiteindelijk is de nota Noordelijke Rekenkamer verschenen. Er zijn door de staten veel kanttekeningen gemaakt bij de kosten voor het personeel en de huisvesting. Er is gekozen voor een noordelijke collegiale rekenkamer met een bestuur en een directeur, waarvoor de kosten werden gemaximeerd op € 331.000,--. Voor dat bedrag wilden de staten wel kwaliteit en ambitie zien; desnoods wilden zij hiervoor hun bijdrage verhogen. Via een amendement van het CDA is aan de doelmatigheid doeltreffendheid toegevoegd. Er werden drie Drentse statenleden in de stuurgroep benoemd.

Het voorstel van Groningen spoorde op hoofdlijnen met de ideeën die in Drenthe waren besproken, maar Fryslân heeft ook nog de mogelijkheid van een rekenkamerfunctie bekeken omdat de staten maximaal € 230.000,-- wilden besteden.

Er zijn veel pogingen gedaan om met Fryslân tot overeenstemming te komen, desnoods via een hogere bijdrage, want leren leek de stuurgroep belangrijker dan afrekenen. De stuurgroep ziet het liefst dat handvatten worden aangereikt om dingen anders te doen.

Er is uiteindelijk gekozen voor een Noordelijke Rekenkamer en Drenthe heeft ingestemd met de goedkopere Friese variant. Er is een plan van aanpak gemaakt en een tijdschema, dat op 8 september 2004 in de commissie is besproken. Er heeft een visiedocument ter inzage gelegen met betrekking tot de profielen van de bestuurders en de directeur. Van de drie varianten die voorlagen, is variant nr. 3 gekozen.

Met de opmerkingen van de fracties van D66 en Drents Belang over de gemeenschappelijke regeling is rekening gehouden en de regeling is door de heer Gernaat, jurist van de provincie, gescreend.

Het enige foutje dat nog in de regeling staat is dat in artikel 21, derde lid, achter de zinsnede "eerste, derde en vierde lid," moest staan "van de Provinciewet".

Inmiddels is mevrouw Pietjouw benoemd tot directeur van de Noordelijke Rekenkamer.

De Drentse leden van de stuurgroep hebben zich met veel plezier ingezet voor de totstandkoming van de Noordelijke Rekenkamer. Spreekster dankt de Statengriffie en de heer Gernaat voor de ondersteuning. Zij is blij dat de Noordelijke Rekenkamer tegen een Friese prijs in Assen wordt gevestigd.

De heer VEENSTRA zegt de eindrapportage van de stuurgroep volmondig te onderschrijven. Zijn fractie heeft alle vertrouwen in de Noordelijke Rekenkamer.

Voor de Programmaraad worden van elke provincie drie statenleden afgevaardigd, waarmee de kans groot is dat elke provincie kandidaten uit de drie grootste partijen levert. Groningen stelt voor ook de kleinere partijen de kans te geven om iemand in de programmaraad te krijgen om zodoende tot een meer evenwichtige samenstelling te komen. Wellicht is de gezamenlijke statenvergadering van volgende week hét moment om hierover te beslissen.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN gaat akkoord met het verslag.

Omdat op pagina 3 van het Visiedocument sprake is van kwalitatief hoogwaardige onderzoeken en rapporten, gaat de OPD ervan uit dat er uiteindelijk wel afgerekend wordt, ook al is leren belangrijk.

De heer DOHLE compliment de stuurgroep met de uitkomst van al het werk. Hij is met name ingenomen met de vestigingsplaats.

Sprekers fractie is zeer tevreden over de manier waarop de leden van de stuurgroep hebben gewerkt en heeft er geen moeite mee deze personen ook in de programmaraad te benoemen. Hij wil ook eerst de reactie van Fryslân op het voorstel van Groningen horen, alvorens hierover te besluiten. Die reactie kan op korte termijn bekend zijn, zodat het voorstel op 9 februari in de staten aan de orde kan komen.

De heer HOLMAN is van mening dat tot nu toe goed is gewerkt.

Er is veel voor te zeggen ook een vertegenwoordiger van de kleinere partijen in de Programmaraad op te nemen, maar dan moet er wel een geschikte kandidaat zijn, die daar ook nog voor voelt. De drie mensen die voor Drenthe in de stuurgroep zaten, zijn nog beschikbaar en wat spreker betreft gaan zij gewoon door. Omdat in Groningen en Fryslân de mensen die in de stuurgroep zaten, niet allen meer beschikbaar zijn, kunnen die provincies misschien een vertegenwoordiger van de kleinere partijen afvaardigen.

De heer HARLEMAN zegt dat GroenLinks heel tevreden is over het functioneren van en het volste vertrouwen heeft in de drie leden van de stuurgroep. Hij gaat ervan uit dat mensen in de eerste plaats worden gekozen omdat zij capabel zijn en niet omdat zij lid van een bepaalde partij zijn. In beginsel stemt hij daarom in met de voorgestelde benoeming, maar er is natuurlijk nog wel tijd om het voorstel van de PvdA te bespreken.

De heer BAAS sluit zich aan bij alle woorden van waardering in de richting van de stuurgroep en de Statengriffie.

Hij vindt het idee om ook een vertegenwoordiger van de kleinere fracties in de Programmaraad op te nemen sympathiek, maar zijn fractie heeft niet direct de behoefte daarop in te springen. De fractie in Groningen is groter en heeft misschien wel een kandidaat. Het lijkt hem goed dit punt in de gezamenlijke statenvergadering te bespreken.

## TWEEDE TERMIJN

De heer VEENSTRA heeft het idee dat voor de meeste fracties de kwaliteit het belangrijkste is en dat zij daarom voor de huidige drie kandidaten kiezen. Hij hoort op 26 januari graag hoe er in de andere provincies over wordt gedacht. Mocht dan een beter voorstel naar voren komen dan zal de fractie dat voor 9 februari inbrengen.

De VOORZITTER wijst erop dat de Statengriffie wel de mogelijkheid moet hebben om voor 9 februari eventueel nog een ander voorstel te maken.

De heer VEENSTRA meent dat het huidige voorstel gehandhaafd kan worden. Als volgende week een ander voorstel wordt ingebracht, kan via e-mail worden nagegaan of daar een meerderheid voor is, waarna het stuk altijd nog kan worden aangepast.

## 11. Brief van het Presidium van 22 december 2004, kenmerk 2004012695 inzake de oprichting Begeleidingscommissie Accountant

De heer LOOMAN zegt dat omdat werkzaamheden soms aan elkaar raken, getracht is bij de personele samenstelling daarmee rekening te houden. Omdat men zich toch in een bepaalde problematiek moet inwerken, is gekozen voor een parallel tussen de samenstelling van de Programmaraad en de begeleidingscommissie.

De heer HARLEMAN is van mening dat omdat het een taak van PS is de begeleidingscommissie te vormen, de portefeuillehouder uit GS daarin niet thuishoort, net zo min als die deel uitmaakt van de programmaraad van de Noordelijke Rekenkamer. De portefeuillehouder is eigenlijk ook onderwerp van het onderzoek. De begeleidingscommissie kan de portefeuillehouder wel uitnodigen voor overleg of om advies te vragen.

Omdat de begeleidingscommissie iets nieuws is, moeten in principe alle fracties de gelegenheid krijgen iemand in die commissie af te vaardigen.

Dus geen portefeuillehouder en directeur-secretaris maar wel alle fracties.

Aangezien de Programmaraad en de begeleidingscommissie twee totaal verschillende organen zijn, vindt spreker het helemaal niet vanzelfsprekend dat dezelfde mensen deze taak krijgen.

De heer SLUITER zegt in beginsel goed met voorstel te kunnen leven, al erkent hij dat de heer Harleman principieel misschien wel gelijk heeft. Maar vanuit praktische overwegingen ziet hij de personele samenvoeging niet als een bezwaar. Maar misschien maakt diens houding de heer Harleman juist wel geschikt voor het lidmaatschap van de begeleidingscommissie.

De heer BAAS zegt akkoord te gaan met het voorstel, maar met de heer Harleman van mening te zijn dat de portefeuillehouder niet qualitate qua in de begeleidingscommissie zitting moet hebben. Hij moet wel op afroep beschikbaar zijn om bijvoorbeeld iets toe te lichten.

Hij sluit zich aan bij de suggestie van de heer Sluiter om de heer Harleman lid te laten zijn van de begeleidingscommissie.

De heer HUIZING wijst erop dat het lidmaatschap van de portefeuillehouder ook zijn waarde kan hebben en dat diens invloed afhankelijk is van de gezamenlijke kracht van de statenleden. De heer Harleman heeft hem dan ook niet overtuigd.

Hij steunt het voorstel om de heer Harleman een van de vier statenleden in de audit committee te laten zijn.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN kan zich in de in het stuk geformuleerde taakomschrijving vinden.

Wat samenstelling betreft, wordt de begeleidingscommissie een heel monistisch clubje. Wat doen de directeur-secretaris, de concern controller en de portefeuillehouder daarin en waarom moeten de in die commissie zitting hebbende statenleden dezelfde zijn als de leden van de Programmaraad? De gedeputeerde kan toch immers alle statenleden op de hoogte stellen van het onderzoeksprogramma van GS?

Qua bemensing van de commissie is de OPD het met GroenLinks eens.

De heer ROELES zegt dat zijn fractie instemt met de taakomschrijving en de voorgestelde samenstelling van de begeleidingscommissie. De kritische houding van de heer Harleman zal ervoor zorgen dat hij naast de heer Bomhof, voor de VVD nog steeds een fantastische kandidaat, die in de Stuurgroep Noordelijke Rekenkamer zijn kwaliteiten wel heeft bewezen, in die commissie een wezenlijke bijdrage gaat leveren.

De heer HOLMAN deelt mee dat zijn fractie in grote lijnen met het voorstel instemt. Het CDA is met GroenLinks van mening dat PS de opdrachtgever en daarmee de eerste gesprekspartner van de accountant zijn. Daarnaast moeten in de begeleidingscommissie alleen personen zitting hebben die een echte bijdrage leveren. De statengriffier hoort daarbij, maar de portefeuillehouder financiën zeker niet. Hij kan zich wel voorstellen dat financiële deskundigheid vanuit het provinciehuis wordt toegevoegd omdat dan vragen snel beantwoord kunnen worden. Dit lijkt spreker een functie voor degene die eindverantwoordelijke is voor de financiën. Dit kan de controller zijn, maar zeker niet de directeur-secretaris. Het CDA wil het voorstel wel in die zin gewijzigd hebben.

De heer WIERINGA kan zich grotendeels bij de woorden van de heer Harleman aansluiten. De portefeuillehouder, directeur-secretaris en concern controller horen niet in deze begeleidingscommissie thuis, maar kunnen altijd voor het geven van een toelichting uitgenodigd worden. Drents Belang is er voor dat de afvaardiging vanuit de staten over meer fracties wordt verdeeld.

De heer LOOMAN zegt zich niet gehouden te voelen het voorstel op alle fronten te verdedigen, want uiteindelijk regelen de staten bepaalde zaken zelf.

De heer Harleman zegt terecht dat doelmatigheid en rechtmatigheid twee verschillende zaken zijn, maar het voorstel van het Presidium is pragmatisch. De statenleden die in de Programmaraad zitting hebben, hebben in ieder geval de basiskennis om deze twee functies te vervullen.

Het is ook op louter pragmatische gronden dat worden voorgesteld ook de portefeuillehouder deel te laten uitmaken van de begeleidingscommissie. Het is handig dat meteen duidelijk is wat de consequenties van een bepaald voorstel zijn en elk ander lid van de commissie dat zijn mannetje staat, zal voldoende tegenwicht kunnen bieden. Hetzelfde geldt voor het qualitate qua opnemen van de directeur-secretaris en de concern controller in de begeleidingscommissie.

Het Presidium heeft kennisgenomen van de praktisch unaniem ondersteunde voordracht om de heer Harleman in de begeleidingscommissie op te nemen.

## TWEEDE TERMIJN

De heer HARLEMAN is blij dat hij als heel deskundig wordt gezien. Bij de bespreking van het Onderzoeksplan 2005 zal hij van deze uitspraak misbruik maken.

De zaak heeft zowel een principiële als een pragmatische kant. Principieel hoort het college niet in de begeleidingscommissie thuis, maar het is wat anders dat de praktijk zal zijn dat de portefeuille vaak zal worden uitgenodigd aan het overleg deel te nemen.

Hij heeft grote aarzelingen om zitting te nemen in de begeleidingscommissie als ook de portefeuillehouder daar deel van uitmaakt. De fractie zal hem dan van het nut van een lidmaatschap moeten overtuigen.

De heer SLUITER vraagt de heer Harleman vooral te letten op de voorgestelde samenstelling van de commissie: vier statenleden, de portefeuillehouder en de accountant. Het primaat ligt dus overduidelijk bij de staten en zeker als de heer Harleman deel uitmaakt van die commissie, is spreker niet bang voor de aanwezigheid van de portefeuillehouder.

De heer HOLMAN meent dat ook rekening moet worden gehouden met de eigen lijnen van GS naar de accountant. Er is bijvoorbeeld overleg over de management letter en juist als de accountant en het college van mening verschillen, moet de begeleidingscommissie vrij kunnen spreken. Op zo'n moment voegt de aanwezigheid van de portefeuillehouder niets toe.

Als de commissie op enig moment wel behoefte heeft aan de aanwezigheid van de portefeuillehouder, kan die altijd uitgenodigd worden.

De heer SLUITER erkent dat het in principe anders moet, maar het gaat om de praktijk. Hij denkt dat als de portefeuillehouder geen lid van de commissie is, hij toch bijna iedere vergadering zal worden uitgenodigd aanwezig te zijn, omdat het toch wel handig is dat sommige vragen meteen beantwoord worden. Daarom is hij niet bereid van het lidmaatschap van de portefeuillehouder een strijdpunt te maken.

De heer HOLMAN wijst op het grote risico van een politieke in plaats van een financieel technische discussie als de portefeuillehouder steeds aanwezig is. Van een accountant kan worden verwacht dat hij een antwoord op alle vragen van de commissieleden heeft. Zo niet, dan moet hij iets uitzoeken. Het is niet aan de portefeuillehouder om de accountant te souffleren.

De heer BAAS stelt vast dat de portefeuillehouder dus eigenlijk niet bij leden van de commissie thuis-hoort, maar bij degenen die qualitate qua aan het overleg deel kunnen nemen, hoewel natuurlijk ook de concern controller de vragen wel kan beantwoorden. Er wordt te gemakkelijk over het principiële punt heengestapt, dat de portefeuillehouder verantwoordelijk is en dat het niet goed is de verantwoordelijke deel te laten uitmaken van een audit committee.

De heer HUIZING zegt dat de suggestie van de heer Baas zijn fractie wel aanspreekt. Hij wijst erop dat de PS natuurlijk wel de baas zijn. Zij zijn formeel de opdrachtgever van de accountant. De overige aanwezigen zitten er alleen bij om het werk te vergemakkelijken. Hij vindt daarom dat de bezwaren tegen de aanwezigheid van de portefeuillehouder vooral duiden op koudwatervrees. Als de suggestie van de heer Baas wordt overgenomen, is de situatie heel helder, want dan neemt de portefeuillehouder alleen deel aan het overleg en niet aan de besluitvorming.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN is het eens met de suggestie om de mensen die qualitate qua deel uitmaken van de commissie alleen uit te nodigen als zij nodig zijn voor het verstrekken van technische informatie.

De heer ROELES zegt dat het pragmatisme van het Presidium zijn fractie aanspreekt. Met de opmerking van de heer Baas om de portefeuillehouder onder te brengen bij de groep die qualitate qua aan het overleg deelneemt, stemt hij in, want ook dat is een pragmatische oplossing. Ten slotte wijst hij erop dat niet getwijfeld moet worden aan de kracht van de vier statenleden.

De heer HOLMAN wijst erop dat in het bedrijfsleven vanuit een bepaalde filosofie audit committees in het leven zijn geroepen. Die filosofie is duidelijk door de heer Harleman naar voren gebracht en veel fracties walsen daar nogal gemakkelijk overheen. Het CDA hecht aan zuiverheid en onafhankelijkheid van de commissie en als daarover twijfel ontstaat, zal de fractie zich beraden op de kandidatuur van mevrouw Mulder.

De heer VEENSTRA wijst erop dat het in het bedrijfsleven heel gebruikelijk is dat een bestuurder plaatsneemt in een audit committee.

De heer HOLMAN merkt op een toezichthouder in de audit committee zit.

De heer LOOMAN bevestigt dat. De audit committee spreekt namens de Raad van Commissarissen of de Raad van Bestuur met de accountant, maar altijd in aanwezigheid van de bestuurder. Uiteraard is dan de audit committee de gesprekspartner, maar de bestuurder is daar altijd bij. Hij heeft de indruk dat het voorstel om de bestuurder wel aanwezig te laten zijn, maar dan niet als lid van de begeleidingscommissie, breed gedragen wordt.

De heer HOLMAN zegt daarom veel te voelen voor het tussenvoorstel van de heer Baas. Het kan immers voorkomen dat de begeleidingscommissie zonder aanwezigheid van de bestuurder met de accountant wil spreken.

De opdrachtgever is lid van de commissie en bij het overleg kunnen andere partijen aanwezig zijn. Een van die andere partijen is dan de portefeuillehouder, die door de commissie uitgenodigd moet worden.

De heer WIERINGA onderschrijft de woorden van de heren Holman en Harleman. Als de aanwezigheid van bepaalde personen gewenst is, kunnen zij uitgenodigd worden.

De heer LOOMAN constateert dat de meerderheid van mening is dat de begeleidingscommissie wordt gevormd door vier statenleden en dat bij het overleg met de accountant verschillende partijen qualitate qua aanwezig kunnen zijn, waaronder de portefeuillehouder. Het Presidium zal een voorstel in die richting ontwikkelen.

Wat de personele samenstelling betreft constateert hij een meerderheid voor de leden van de Programmaraad, aangevuld met de heer Harleman.

De heer HOLMAN voelt meer voor een constructie waarbij de griffier en de concern controller qualitate qua altijd aanwezig zijn en dat de directeur-secretaris en de portefeuillehouder altijd uitgenodigd moeten worden.

De heer LOOMAN wil dit aan de wijsheid van de begeleidingscommissie overlaten.

De heer HOLMAN wil voorkomen dat de portefeuillehouder erop staat aanwezig te mogen zijn omdat hij lid van de begeleidingscommissie is.

De heer LOOMAN zegt dat de portefeuillehouder geen lid van de commissie zal zijn, maar qualitate qua aanwezig kan zijn. Hij wil het aan de commissie zelf overlaten wanneer de portefeuillehouder aanwezig is.

De VOORZITTER stelt vast dat het Presidium voor de statenvergadering met een voorstel komt.

## **12. Brief van het Presidium van 22 december 2004, kenmerk 2004012696, inzake terugkoppeling overleg Presidium-GS**

De heer LOOMAN wijst erop dat in de commissievergadering van november is gesproken over de uitkomsten van de statenconferentie, waarbij het Presidium is gevraagd met het college te overleggen over verbetering van de kaderstellende rol van de staten. Het Presidium heeft het college een aantal voorstellen voorgelegd en die met het college besproken. Het Presidium wil nu horen of de staten ermee instemmen dat op de door hem uitgezette weg wordt verder gegaan.

De heer HAAR heeft gemerkt dat in het duale stelsel de scheiding tussen GS en PS voortdurend aan de orde komt. PS stellen het beleidskader vast en dienen daarom ook aan beleidsontwikkeling te doen en GS voeren uit. Het gaat erom helderheid in de politiek te brengen. Door duidelijk te maken waar het over gaat en wie erover mag spreken, wil de politiek de betrokkenheid van de burgers vergroten. Een van de essentiële uitkomsten van het overleg was de startnotitie: wanneer komt wat aan de orde en wie is dan verantwoordelijk?

Het is goed dat de staten de beleidsontwikkeling zelf ter hand nemen. Het gebeurt nog te vaak dat de staten moeten reageren op voorstellen van GS, die al het gevolg zijn van een bepaalde ontwikkeling.

PS hebben dan vaak het gevoel hard hijgend naast een rijdende trein te lopen: het is buitengewoon moeilijk nog aan boord te komen en bij te sturen.

Een startnotitie kan nuttig zijn om de staten al aan het begin een rol te geven, die notitie kan in alle vrijheid in een commissie besproken worden. Daarbij moet wel in het oog worden gehouden dat het er vooral om gaat de burgers meer bij de provincie te betrekken. Die betrokkenheid is nu heel beperkt. Daarom ziet spreker het idee van de startnotitie graag gecombineerd met het idee om het hele vergadercircuit van de provincie eens nader te bekijken.

GS hebben ter ondersteuning van hun uitvoerende taak de beschikking over een groot ambtelijk apparaat. PS hebben slechts betrekkelijk weinig middelen, maar zij moeten ook geen groot apparaat willen. Natuurlijk is er menskracht nodig om startnotities voor te bereiden en is ook menskracht nodig om de vergaderingen anders te organiseren. Maar daarbij moet vooral uit het bestaande apparaat geput worden.

De heer LANGENKAMP onderschrijft hetgeen de heer Haar zei over de betrokkenheid van de burgers.

De passage in het verslag over de kaderstelling heeft spreker doen schrikken. Er wordt door vier verschillende sprekers bij het college op aangedrongen beleidsvoornemens eerder bekend te maken opdat de staten daarop in kunnen spelen en het antwoord van het college is dan dat dit met politiek te maken heeft en dat dit tot bureaucratisering leidt. Maar dat is geen antwoord op de vraag. Natuurlijk heeft het met politiek te maken, maar dan niet met inhoudelijke politiek, maar met de vraag om iets eerder aan de orde te stellen.

Het is verder opvallend dat het Presidium niet meer wist waarom op de statenconferentie de mondelinge mededeling aan de orde was gesteld. In de vorige statenperiode is meermalen door het college een mondelinge mededeling gedaan, waarop de staten niet mochten reageren. Het was slechts een mededeling, waarop het vervolg maar moest worden afgewacht. De staten vonden dit onbevredigend en drongen er daarom op aan de mededeling schriftelijk te doen.

Het verhaal over de startnotitie is redelijk goed opgeschreven, maar als het niets anders dan een mogelijke leidraad is dan hebben de staten er niet veel aan.

De heer HOLMAN zegt dat de staten al een poosje worstelen met de vraag hoe zij hun eigen rol zo goed mogelijk kunnen invullen en hoe zij ervoor kunnen zorgen dat zij als collectief goed functioneren. Het idee van een startnotitie spreekt het CDA wel aan, maar tijdigheid is daarbij het sleutelwoord. Uit het verslag van het overleg met het college blijkt dat het vormgeven van de statenagenda nog een beetje blijft hangen. Het idee van de heer Dohle om alle programma's een keer aan bod te laten komen, spreekt het CDA aan. Het is dan wel zaak om aan te sluiten bij waar GS mee bezig zijn. Als bij nieuw beleid het moment van go/no go is aangebroken, moeten PS de kaders stellen. Als het hele programma eens in de vier jaar wordt doorgenomen, lopen zaken niet ten eeuwigen dage door en kunnen PS bepalen of het kader nog wel voldoet of moet worden aangepast. Het lijkt spreker gewenst dat de mogelijkheid hiertoe nog eens wordt bekeken, waarbij er wel op gelet moet worden dat GS niet met onnodig werk worden opgezadeld.

De heer BAAS wijst erop dat het instrument startnotitie is geboren uit de wens om dual te besturen, waarbij hij hoopt dat het zijn fractie niet kwalijk wordt genomen wanneer zij niet elke maand met een startnotitie komt. Maar de staten moeten er wel op letten dat het initiatief aan hun kant blijft liggen. Het verhaal over de kaderstelling lezende, kan spreker zich niet aan de indruk onttrekken dat het college tijdens het overleg met het Presidium zijn enthousiasme onder controle had.

De heer JAKOBS gaat ervan uit dat enkele van de in Odoorn besproken zaken zullen leiden tot statenvoorstellen die invloed hebben op de vergaderorde en de wijze waarop de staten met onderwerpen en thema's omgaan.



In principe gaat de fractie van de PvdA akkoord met de bijlage over de startnotitie, maar hij hoopt wel dat daarbij ook wordt gelet op mogelijkheden om de burger bij de vorming van beleid te betrekken. Spreker kan zich voorstellen dat de hele riedel voorwaarden uit het format niet voor alle startnotities geldt, maar GS moeten dit dan wel uitleggen; PS kunnen dan alsnog besluiten dat GS wel de volledige format moeten toepassen.

Spreker wijst de fractie van de ChristenUnie erop dat een fractie gewoon om een startnotitie kan vragen, omdat GS die dan moeten laten schrijven.

De fractie van de PvdA steunt het verzoek van het Presidium om ook de door de ambtenaren aangegeven keuzes aan de commissie voor te leggen, opdat de staten eerder kaderstellend en richtinggevend bezig kunnen zijn.

Met betrekking tot de statendag sluit spreker zich aan bij de opmerking van de heer Baas over het enthousiasme van het college.

Dat de wijze van vergaderen van PS invloed heeft op de agenda's van de leden van GS is zeker waar, maar PS gaan ervan uit dat wanneer zij vergaderen, de leden van GS gewoon aanwezig zijn.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN zegt dat haar fractie wel uit de voeten kan met het instrument startnotitie als onderdeel van de kaderstellende functie van de staten. Het is prettig dat een startnotitie maximaal tien kantjes mag beslaan, want dat zorgt voor een ook voor de burger gemakkelijk leesbaar stuk.

Naar aanleiding van de opmerking van de heer Langenkamp over de mondelinge mededelingen van GS merkt spreekster op dat wanneer zo'n mededeling een verderstreckende reikwijdte heeft dan de staten op dat moment vermoeden, dat duidelijk moet worden gemaakt.

De heer DOHLE zegt dat wanneer het gaat om meer invloed van de burger de staten zich minder moeten bezighouden met details en meer met visie en kaderstelling. Dat is niet alleen de verantwoordelijkheid van de staten maar ook een verantwoordelijkheid en belang van GS. Politiek mag dan gaan om macht, uiteindelijk telt het resultaat en dat is een product van het ambtelijk apparaat, GS en PS samen.

In Odoorn is nagedacht over hoe kan worden bewerkstelligd dat het debat meer op hoofdlijnen wordt gevoerd en over de échte keuzes gaat. De kaderstelling is daarbij een goed middel. GS zijn al enkele malen zelf met een startnotitie gekomen en het is goed dat PS daar nu ook om kunnen vragen.

Als het debat over de hoofdlijnen moet gaan, dan is het handig dat GS daar in de statenstukken een aanzet voor geven. Dat is niet maar wat keuzes in de groep gooien, maar wel een wat minder grofmazige omschrijving van het meetbaar en beoogd beleidseffect. Het Presidium zou daarom zelfs nog wel wat parameters aan de wat vage omschrijving toe kunnen voegen.

De handreiking startnotitie is een goede aanzet, ofschoon de meetbaarheid wel wat prominenter in beeld mag komen. Er is nu een groot aantal punten genoemd terwijl SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden), eventueel aangevuld met enkele logische punten, voldoende moet zijn.

De VVD stelt voor dat het Presidium met voorstellen komt voor onderwerpen van kaderstelling, inclusief die van de begrotingsprogramma's, waarbij eerst maar eens voorzichtig moet worden begonnen en ervaring in de praktijk moet worden opgedaan.

De VOORZITTER vraagt of het college ook nog een inbreng wil leveren, ook al is kaderstelling een zaak van PS.

De heer SCHAAP zegt dat in de discussie tussen het Presidium en GS ook ter sprake is gekomen wanneer een startnotitie moet worden geschreven en wat dan de vorm moet zijn. Soms is het ook gewoon vanuit politieke overwegingen van belang een startnotitie te schrijven. GS hebben dan ook niets tegen startnotities, zij hebben er belang bij dat de staten tijdig worden betrokken in het denkproces binnen het college.

Om te voorkomen dat steeds weer uitgelegd moet worden waarom het nu weer net even iets anders is dan anders, moet de format niet te streng zijn. Op dat punt pleiten GS daarom voor meer flexibiliteit.

De heer LOOMAN bevestigt de woorden van de heer Schaap dat GS met betrekking tot de startnotities gewaarschuwd hebben voor het verzuipen in de eigen bureaucratie. Het moet niet zo zijn dat GS steeds moeten voldoen aan de voorwaarden die aan een startnotitie zijn gesteld. De in de bijlage opgenomen handreiking is ook meer bedoeld om GS te wijzen waarop bij het schrijven van een bepaalde startnotitie moet worden gelet.

Het Presidium bestaat uit een beperkt aantal mensen, maar is groot genoeg om zijn taken uit te voeren. Een startnotitie is bedoeld om de GS-organisatie te laten leveren wat de staten willen hebben. PS komen niet met een startnotitie en daarom zal het Presidium niet voorstellen de ambtelijke organisatie voor de staten uit te breiden.

Er zijn deze statenperiode al enkele pogingen te ondernomen om tot een statenagenda te komen, maar dat is tot op heden niet gelukt. GS zijn best bereid te laten weten wat er bij hen in de pijplijn zit, maar zij zijn niet bereid de statenagenda te maken. Uiteindelijk is de vaststelling van de statenagenda een politiek proces. De Werkgroep Programmabegroting zal voorstellen twee onderwerpen wat nadrukkelijker onder de loep te nemen om op die manier te zien of de doelstellingen en meetinstrumenten voldoende zijn beschreven.

Met betrekking tot het vergadercircuit gaat een aparte werkgroep zelfs buiten de provinciegrens bekijken hoe het elders wordt gedaan om daarna zo snel mogelijk met voorstellen te komen.

Om de burger meer bij de provincie te betrekken, is het van belang dat de staten hun werk beter over het voetlicht brengen. Het Presidium heeft hier zelfs een aparte medewerkster voor. Er wordt langs het door de staten besproken communicatieplan gewerkt. Maar aan het contact met de burger zit ook een politieke dimensie en dan komen de fracties zelf in beeld.

## TWEEDE TERMIJN

De heer HAAR weet dat in de politiek langetermijnplanning en dus ook een statenagenda moeilijk is. Maar nu in de samenleving de hypes zich in steeds grote frequenties voordoen, is het zaak dat de staten wat tegengas geven en wat verder vooruit kijken. GS zijn in hun functioneren vooral gericht op zaken die op de korte termijn aan de orde zijn, terwijl de staten zich op een wat langere periode kunnen richten. Daarom verzoekt hij het Presidium nog eens goed naar die planning voor de wat langere termijn, dus de statenagenda, te kijken.

De heer LANGENKAMP maakt uit de woorden van de heer Looman op dat wat er bij het college voor deze periode nog in de pijplijn zit, binnenkort bekend wordt. Het is van belang dat daarbij ook wordt gekeken naar het jaar na deze statenperiode, want de statenagenda loopt steeds stuk op het feit dat elke partij verschillende prioriteiten heeft. Het blijkt nogal moeilijk te zijn de prioriteit van de totale staten vast te stellen.

De heer LOOMAN vindt het merkwaardig dat de heer Langenkamp die zelf zegt dat de prioriteiten per partij verschillen, van het Presidium vraagt op basis van die prioriteiten een agenda te maken. Als GroenLinks iets op de agenda wil hebben, zal het daarvoor bij 26 statenleden draagvlak moeten zien te vinden.

Het Presidium heeft de staten zelfs gevraagd aan te geven welke punten zij op de agenda wilden hebben, maar de discussie daarover is verzand. Het Presidium voelt er niets voor dat traject nog eens te gaan.

De heer LANGENKAMP zegt dat het hem erom gaat dat GS hun prioriteiten noemen en dat PS op basis daarvan hun prioriteiten vaststellen.

De heer LOOMAN wijst erop dat GS volgens een programma werken, dat bij eenieder bekend is. Het Presidium heeft gevraagd wanneer welk onderdeel aan de orde komt en GS zal dat bekendmaken. Hij stelt vast dat de agenda van GS beter bekend is dan die van de staten.

Spreker erkent dat hij verantwoordelijk is voor de passage in het verslag over de mondelinge mededelingen van GS. Het Presidium heeft alleen gezegd zich niet voor te kunnen stellen dat PS geen mondelinge mededelingen van GS meer willen ontvangen. De afspraak dat PS daarop niet mogen reageren, heeft het Presidium niet overgenomen. Als GS menen dat dit niet kan dan zijn PS mondig genoeg om GS te vragen de zaak op papier te zetten.

De heer HOLMAN denkt dat het Presidium toch weer aan de slag moet. Hij is blij dat bij deze commissievergadering geen publiek aanwezig is, want de reactie zou zijn: "Het ging tien minuten over de ramp in Azië en voor de rest viel het niet te volgen."

Mevrouw NIEUWENHUIZEN merkt op dat de staten natuurlijk wel alert kunnen zijn op een problematiek waarover een startnotitie kan worden gemaakt.

### **12a. Brief van gedeputeerde staten 16 december 2004 over het Onderzoeksplan 2005**

De heer HARLEMAN herinnert eraan dat wanneer Wim Kan zei "Die man is zeer bekwaam" de desbetreffende persoon wel kon inpakken. Dat gevoel kreeg hij een beetje bij de bespreking van agenda-punt 11.

GroenLinks probeert al een jaar duidelijk te maken dat het college nogal gemakkelijk is als het gaat om het handhaven van verordeningen. Hij is dan ook verbaasd over het gemak waarmee de termijn voor het bespreken van de Nota reserves en voorzieningen met een paar maanden is verlengd.

De staten zijn naar het college toe een tandeloze tijger, maar spreker heeft nog steeds de naïeve hoop de staten te kunnen veranderen.

De Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Drenthe 2004 schrijft voor dat het Onderzoeksplan jaarlijks tegelijk met de begroting wordt aangeboden. Maar omdat de verordening nog uitgewerkt moest worden, heeft het college aangekondigd dat het Onderzoeksplan 2004 op een later tijdstip zou verschijnen, maar er is helemaal geen Onderzoeksplan 2004 en het plan voor 2005 is niet tegelijkertijd met de begroting aangeboden. Hoe denkt de commissie daarover?

Op grond van artikel 217a van de Provinciewet kan het college bepalen welke onderzoeken worden gedaan, maar het is wel de bedoeling dat daarover overeenstemming met de staten is. Het college heeft zijn best gedaan om een goed plan te maken, maar bij doelmatigheid en doeltreffendheid denkt spreker niet direct aan de nu voorgestelde onderzoeken, alhoewel de geplande onderzoeken heel interessant zijn. Het moet gaan om het doorlichten van het eigen apparaat en daarbij is een eerste vereiste dat de ambtenaren zelf heel geïnteresseerd zijn in wat hun werk oplevert.

Het plan is in 2006 de Algemene Subsidieverordening te onderzoeken en daar stemt spreker wel mee in, maar voor 2005 had bijvoorbeeld een efficiencyonderzoek kunnen worden gepland naar de samenvoeging van de diensten Wegen en Kanalen, of een onderzoek naar *pro*<sup>BIS</sup>. Ook de cultuurnota staat bol van de onderwerpen die onderzocht kunnen worden.

Spreker hoort graag of de commissie wel tevreden is over wat nu door het college is voorgesteld.

Mevrouw MULDER zegt ook graag te horen hoe het college over dit alles denkt. Het is goed dat de heer Harleman dit punt aan de orde heeft gesteld.

De heer ROELES zegt dat zijn fractie zich heel wel kon vinden in het voorstel dit stuk voor kennisgeving aan te nemen. Eigenlijk moet GroenLinks zelf een notitie schrijven waarin wordt uitgelegd waarom dit allemaal aan de orde moet komen.

De commissie moet niet een gezelschap worden dat nog niet rijpe stukken bespreekt. Daarom stelt hij voor GS de kans te geven een jaar met dit voorstel te werken, dan te bekijken wat de uitkomst is en daarna te bepalen of de door de heer Harleman genoemde onderwerpen voor een onderzoek in aanmerking komen.

De heer HUIZING vindt het altijd lastig uit een keur van onderwerpen te moeten kiezen en was daarom niet ongelukkig met het voorstel het ISV-project te onderzoeken. Stedelijke vernieuwing is binnen de provincie een belangrijk thema en het blijkt a hell of a job te zijn om de gelden daarvoor goed weg te zetten. Waar schort het dan aan? Als redenen worden de organisatie, de lastige regelgeving en het niet samenwerken van de betrokken organisaties genoemd. Pas als de werkelijke redenen bekend zijn, wordt duidelijk hoe intern met het probleem wordt omgegaan. Bij ISV moeten gemeente, provincie en andere instanties samenwerken.

Het is nu zaak om een start te maken en daartoe biedt het voorstel van het college prima mogelijkheden.

De heer BAAS kan zich in grote lijnen vinden in het betoog van de heer Huizing. Hijzelf is bijzonder geïnteresseerd in de uitkomsten van het onderzoek naar uitplaatsing van de intensieve veehouderij.

De heer SLUITER vindt in het voorgestelde programma een zekere evenwichtigheid zitten en is er daarom niet ongelukkig mee. Hij is wel benieuwd naar de reactie van het college op de opmerking van de heer Harleman dat het college zich niet aan termijnen en afspraken houdt. De heer Harleman heeft in deze staten een beetje een waakhondfunctie.

De heer HARLEMAN zegt dat de staten die functie hebben.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN zegt ook benieuwd te zijn naar de reactie van GS op de woorden van de heer Harleman, met name op de punten dat gefocust moet worden op doorlichting van het eigen apparaat en dat het onderzoeksplan enigszins uitgewerkt moet zijn.

In de brief van 16 december zijn twee onderzoeken een beetje uitgewerkt en worden de overige als suggestie genoemd. Bij het eerste door GS genoemde onderzoek kan spreekster zich nog wel iets voorstellen, maar het tweede lijkt gericht op het krijgen van een bevestiging van het eigen beleid.

De heer WIERINGA wijst erop dat in mei 2004 een onderzoek heeft plaatsgevonden naar de ISV-projecten. Welke concrete stappen heeft het college ondernomen om onderuitputtingen, vertragingen en stagnaties op te heffen? Dit jaar wordt een landelijk onderzoek gehouden, waaraan ook Drenthe deelneemt, en daarnaast is door het IPO een monitoring stedelijke vernieuwing gedaan, waarover in januari 2004 een rapport is uitgebracht. Wat is de meerwaarde van nog een onderzoek en welke kosten zijn hiermee gemoeid?

Wanneer rendeert bedrijfsverplaatsing? In de periode 1998-2001 hebben vijf verplaatsingen plaatsgevonden en die bleken erg kostbaar, vooral omdat daarna meteen weer beperkingen werden opgelegd. Er is nu wel enige ervaring met bedrijfsverplaatsingen opgedaan, maar hoe dit in het algemeen moet worden aangepakt en wat het gemiddeld kost staat nog niet op papier. Bij de al verplaatste bedrijven en NLTO zijn die cijfers gemakkelijk op te vragen.

De VOORZITTER wijst de heer Wieringa erop dat hij zich moet bepalen tot het onderwerp.

De heer WIERINGA wijst er ten slotte op dat de provincie maatwerk kan leveren door gebruik te maken van de experimenteerwet.

De heer SCHAAP is blij dat volgens de verordening het college van GS zijn eigen onderzoeksprogramma mag vaststellen, want als de staten dit hadden mogen doen, was het waarschijnlijk een hele baaierd geworden. GS informeren de staten over de wijze waarop het onderzoek wordt georganiseerd en van de resultaten worden zij op de hoogte gebracht. De staten hebben heel andere mogelijkheden: zij kunnen het Onderzoeksbureau van CWZ inschakelen, zij kunnen de accountant opdrachten geven en zij kunnen zelf onderzoek doen.

De verordening is vastgesteld in maart 2004 en daarna moesten GS een onderzoeksplan maken. Al heel snel bleek dat het bij elk onderzoek nodig is eerst een idee te hebben hoe het moet worden aanpakt, nu en in de komende jaren. Daarom is besloten - zo staat het ook in de toelichting op de verordening - dat GS zou proberen al in 2004 met een onderzoek te starten. Dat is door gebrek aan capaciteit en ervaring niet gelukt.

Halverwege 2004 is daarom de expertise van professor Herweijer ingehuurd. Hem is gevraagd het college op weg te helpen om de verordening de komende jaren efficiënt uit te voeren. De heer Herweijer is begonnen met na te gaan wat er in het provinciehuis al aan onderzoeken is gedaan. Alleen in het jaarverslag 2003 worden al zo'n zestig evaluaties en onderzoeken genoemd. Dat was de reden om niet in het wilde weg maar een onderzoek te starten en daarom is in 2004 geen onderzoeksplan verschenen en dat is ook de reden waarom het Onderzoeksplan 2005 niet tegelijkertijd met de begroting verscheen.

Het college heeft geprobeerd zijn opdracht op een heel goede manier op te pakken en heeft daarbij het advies van bepaald niet de eerste de beste ingewonnen en het gaat nu allemaal van start. Daarbij moet niet vergeten worden dat de staten pas in maart 2004 de verordening hebben vastgesteld. De heer Harleman vindt de nu voorgestelde onderzoeken niet de goede, maar anderen zijn dat niet met hem eens en uiteindelijk besluiten GS zelf welke onderzoeken worden gedaan.

Mevrouw MULDER zou het chic hebben gevonden dat GS, toen zij ontdekten de termijn niet te halen, hadden laten weten wanneer PS het voorstel dan wel konden verwachten. Daarmee was de discussie over het niet halen van de termijn voorkomen.

De heer SCHAAP wijst erop dat de brief van 16 december 2004 dateert. Toen was al duidelijk dat de begroting niet was gehaald.

## TWEEDE TERMIJN

De heer HARLEMAN zegt dat het erom gaat dat in de verordening een termijn is genoemd. Bij de vaststelling van de verordening had het college moeten aangeven 2004 niet te redden. Omdat het college hierover niets heeft gezegd, is hij er steeds van uitgegaan dat het plan bij de begroting 2005 zou verschijnen.

De heer SCHAAP erkent dat het onderzoeksprogramma een maand later is verschenen en dat dit eigenlijk niet juist is. Maar de heer Harleman moet niet alleen naar procedures en verordeningen kijken, want uiteindelijk gaat het om de inhoud. Die inhoud is dat het college de afgelopen maanden er met behulp van de heer Herweijer voor gezorgd heeft dat er voor de komende jaren een gedegen onderzoeksprogramma ligt op basis van de in maart 2004 door de staten vastgestelde verordening.

De heer HARLEMAN stelt vast dat de staten inmiddels een groot aantal verordeningen hebben vastgesteld, dat het college voortdurend de daarin genoemde termijnen oprekt en dat de staten dit steeds toestaan. Het college houdt zich dus niet aan de afspraken.

De heer BAAS vindt het woord "voortdurend" wat overdreven. Kan de heer Harleman dat "voortdurend" adstrueren? Er is nu een geval bekend en het college heeft erkend dat het in dit geval te laat was.

De heer HARLEMAN noemt de eerste begrotingswijziging, de reserve Flexibel beleid en de Nota reserves en voorzieningen. Het gebeurt gewoon té vaak.

Waar het nu om gaat, is of het college met de staten in overleg wil gaan over de onderzoeken die het wil gaan doen. Als het college onderzoeken gaat doen, waar de staten niets aan denken te hebben, moeten de staten zelf ook nog onderzoeken gaan doen. Dat gaat handen vol geld kosten.

Ondanks dit alles verwacht spreker nog steeds een Onderzoeksplan 2004.

De heer HUIZING heeft het gevoel dat de goedbedoelde boodschap van het college niet bij de heer Harleman is overgekomen.

Als het college de commissie vanmiddag had gevraagd enkele onderwerpen te noemen die de komende tijd onderzocht moeten worden, zou er geen antwoord zijn gekomen. De staten zijn nog niet eens in staat een statenagenda te maken, laat staan dat zij het hierover eens worden.

Spreker heeft de indruk dat de commissie im grossen und ganzen niet afwijzend staat tegenover de in het voorstel genoemde onderzoeken.

Mevrouw MULDER heeft er wat moeite mee dat niet wordt gereageerd op goedbedoelde adviezen, sterker nog dat daar wat arrogant op gereageerd wordt.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of er in 2005 alleen de twee nu uitgewerkte onderzoeken worden gehouden.

De heer SCHAAP bevestigt dit.

De heer WIERINGA vraagt wat deze onderzoeken gaan kosten. Van het onderzoek Uitplaatsing intensieve veehouderij ziet hij de meerwaarde niet in, omdat daarvan alles al bekend is.

De heer SCHAAP zegt dat voor de onderzoeken een bedrag van €60.000,- gereserveerd is. Het geld komt uit bestaande budgetten.

Als de heer Harleman het college stelselmatig op procedures probeert te pakken, mag het college ook wel eens gepikeerd reageren en zeggen dat het spijkers op laag water zoeken is als de termijn met een maand wordt overschreden.

Op een Onderzoeksprogramma 2004 hoeven de staten niet meer te rekenen.

De heer HARLEMAN wijst erop dat het college daarmee de verordening negeert.

De heer SCHAAP zegt dat dit programma niet meer verschijnt, omdat de commissie niet heeft laten weten daarop te zitten wachten. Bovendien gaan GS over hun eigen onderzoeksprogramma.

De heer HARLEMAN zegt dat het niet om zijn verzoek gaat, het staat gewoon in de verordening.

De VOORZITTER wijst erop dat de gedeputeerde Johan Dijks voor het laatst in deze commissie aanwezig is. Hij neemt aan dat in de statenvergadering uitgebreid afscheid zal worden genomen en daarom beperkt hij zich op dit moment tot het uitspreken van zijn dank voor de aanwezigheid van de heer Dijks in deze commissie en diens inbreng.

De heer DIJKS deelt mee dat het in het dualisme allemaal wat anders gaat: hij zal niet meer aanwezig zijn bij de statenvergadering van 9 februari.

### **13. Sluiting**

De VOORZITTER stelt voor dat de aanwezigen dan nu afscheid van de heer Dijks nemen.

Vervolgens sluit hij om 16.21 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 2 maart 2005.

, voorzitter

, griffier

**TOEZEGGINGEN**

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 19 januari 2005.

**Pagina**

- 7 De heer SCHAAP zegt toe bereid te zijn in het eerstvolgende overleg met de VDG na te gaan hoe het met de ID-banen zit en de staten over de uitkomsten te zullen informeren.
- 9 De heer SCHAAP zegt toe dat op het moment dat het college er zicht op heeft hoe de projecten die in het kader van de wederopbouw in Azië worden aangepakt, de staten worden geïnformeerd.